

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของอธิการบดีสถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรที่นำมาศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร และอาจารย์ประจำสถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 8 แห่ง จำนวน 1,426 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก จำนวน 126 คน และกลุ่มอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ในปีการศึกษา 2538-2539 จำนวน 1,300 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในส่วนของกลุ่มผู้บริหาร ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 126 คน และกลุ่มอาจารย์ประจำ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie และ Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 297 คน แล้วนำไปหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถาบัน (ดังตารางที่ 1) และดำเนินการสุ่มอย่างง่ายในแต่ละสถาบันเพื่อให้ได้ตัวอย่างตามที่ต้องการ

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ประจำ จำนวน
เป็นรายสถาบัน

สถาบันราชภัฏ	กลุ่มผู้บริหาร		กลุ่มอาจารย์ประจำ	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. มหาสารคาม	15	15	217	49
2. เลย	17	17	136	31
3. สกลนคร	16	16	121	28
4. อุดรธานี	16	16	174	40
5. นครราชสีมา	15	15	206	46
6. บุรีรัมย์	15	15	152	35
7. สุรินทร์	16	16	114	26
8. อุบลราชธานี	16	16	180	42
รวม	126	126	1,300	297

ที่มา: ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดีสถาบันราชภัฏทุกสถาบันมีการศึกษา 2538-2539

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากแบบสอบถาม LBDQ (Leader Behavior Description Questionnaire) ซึ่งสร้างโดย (Andrew W.Halpin) แล้วนำมาแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านมุ่งงาน (Initiating Structure) และด้านมุ่งสัมพันธ์ (Consideration) แบบสอบถามมี 2 ลักษณะ คือ แบบเลือกตอบและแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของอธิการบดี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ประกอบด้วย ข้อความ 30 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับ

1) พฤติกรรมด้านมุ่งงาน 15 ข้อ คือ คำถามข้อที่ 2 4 6 8 9 12 13 14 18 20 22 24 26 28 และ 30

2) พฤติกรรมด้านมุ่งสัมพันธ์ 15 ข้อ คือ คำถามข้อที่ 1 3 5 7 10 11 15 16 17 19 21 23 25 27 และ 29

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของอธิการบดีที่พึงประสงค์ จำนวน 10 ข้อ โดยให้เลือกตอบและจัดอันดับตามความสำคัญ 5 อันดับ

การพัฒนาเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สว่จั้นจากแนวความคิดของ Halpin (1966) เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมความเป็นผู้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) ทั้งความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 15 คน และสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยสงฆ์ จำนวน 15 คน นำมาทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาค (Alpha Coefficient of Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.93 และผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) ทำหนังสือถึงอธิการบดีเพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลในสถาบันราชภัฏทั้ง 8 แห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2) ทำหนังสือถึงผู้บริหารและคณาจารย์ประจำ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถาบันราชภัฏทั้ง 8 แห่ง โดยทางไปรษณีย์ และดำเนินการติดตามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุด

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวนทั้งสิ้น 423 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.19 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน จำแนกตามสถาบัน

สถาบันราชภัฏ	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่งไป	ได้รับกลับคืน	ร้อยละ
1. มหาสารคาม	64	62	96.88
2. เลย	48	44	91.67
3. สกลนคร	44	36	81.82
4. อุดรธานี	56	53	94.64
5. นครราชสีมา	61	47	77.04
6. บุรีรัมย์	50	50	100.00
7. สุรินทร์	42	42	100.00
8. อุบลราชธานี	58	56	96.55
รวม	423	390	92.19

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC+ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

- 1) สถิติภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ
- 2) พฤติกรรมความเป็นผู้นำของอธิการบดี วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 3) การเปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นผู้นำของอธิการบดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ประจำ วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบ t-test ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
- 4) พฤติกรรมความเป็นผู้นำที่พึงประสงค์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดอันดับพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่มีค่าร้อยละสูงไปหาต่ำ การให้คะแนนน้ำหนักจากการจัดอันดับความสำคัญ 5 อันดับ จะให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

อันดับ 1	น้ำหนักคะแนน	= 5	คะแนน
อันดับ 2	น้ำหนักคะแนน	= 4	คะแนน
อันดับ 3	น้ำหนักคะแนน	= 3	คะแนน
อันดับ 4	น้ำหนักคะแนน	= 2	คะแนน
อันดับ 5	น้ำหนักคะแนน	= 1	คะแนน

- 5) เปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ประจำ วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบ t-test ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

การแปลผลในส่วนของพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

3.51 - 4.00	หมายถึง	พฤติกรรมความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ มากที่สุด
2.51 - 3.50	หมายถึง	พฤติกรรมความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ มาก
1.51 - 2.50	หมายถึง	พฤติกรรมความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	พฤติกรรมความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ น้อยที่สุด